

Имајући у виду:

- Да је Устав Републике Србије промењен на референдуму 2022. године а закони који уређују судство и јавно тужилаштво донети 2023. године у узорном поступку, што је довело до отварања досад јединог кластера у процесу европских интеграција Србије;
- Да је Уставом прописано да Високи савет судства и Високи савет тужилаштва (правосудни савети) обезбеђују и јемче независност судова и судија и самосталност јавних тужилаца и јавног тужилаштва и да судије и јавне тужиоце бирају искључиво правосудни савети (чл. 150. и 162);
- Да је политичка власт, мимо релевантне струке, која је о томе имала доследан и изразито негативан став још од 2013, укључујући и [Врховни суд](#), [Високи савет судства](#) у ранијим сазивима (2018. и 2025), [Уставни суд](#) и значајне представнике [професуре](#), између осталих, одлучила да једини пут уласка у правосуђе буде Правосудна академија;
- Да обука будућих судија и јавних тужилаца у академији као једина тачка уласка у правосуђе није европски стандард нити је то био захтев Европске уније Србији, због чега као таква ни није садржана у Акционом плану за Поглавље 23 у процесу ЕУ придруживања
- Да су 31. августа 2026. године донети Закон о измени Закона о судијама, Закон о изменама и допуни Закона о јавном тужилаштву и Закон о Правосудној академији којима се у поступку избора за судије и јавне тужиоце који се први пут бирају на ту функцију правосудним саветима (Високи савет судства и Високи савет тужилаштва)
 - одузима надлежност да процењују стручност и оспособљеност кандидата за избор, прописивањем да се стручност и оспособљеност утврђују уверењем о завршеној претходној обуци на Правосудној академији и
 - намеће дужност да за судије и јавне тужиоце изаберу само кандидате које савети нити су селектирали за обуку нити су оценили њихову стручност и оспособљеност;
- Да се Високи савет судства није сагласио са истоветним решењем [9.12.2025.](#) године када је у одговору Министарству правде изнео низ примедба на достављене верзије оба нацрта закона, указао на непоштовање одлука Уставног суда од 2014. године и на неуставност нацрта закона, јер се њима „... противуставно одузима овлашћење Високом савету судства да организује и спроводи испит на ком се утврђује стручност и оспособљеност кандидата који се први пут бира на судијску функцију и истовремено се ограничавају изборна овлашћења Савета јер ће Савет моћи да бира за судију само кандидата који је завршио претходну обуку на Правосудној академији“ и захтевао повлачење оба закона;

- Да о предложеним законима Високи савет судства није био у прилици да достави мишљење у смислу члана 17. Закона о Високом савету судства за само неколико дана – од 13. јула, када му је министарство правде доставило захтев, до 17. јула 2026. године, када је Влада предлоге закона доставила Народној скупштини на процедуру усвајања;
- Да чињеница што правосудни савети имају одређена овлашћења у односу на састав и рад органа Правосудне академије не отклања основни недостатак донетих закона – одузимање правосудним саветима њихове уставне надлежности да самостално врше избор судија и тужилаца;

Друштво судија Србије сматра неопходним да се о овом питању функционисања једне од грана државне власти изјасне управо органи чија је уставна надлежност избор судија и јавних тужилаца и старање о независности судства и самосталности јавног тужилаштва и зато

ПОЗИВА

Високи савет судства и Високи савет тужилаштва да јасно и јавно обавесте јавност о томе:

- Да ли сматрају да се усвојеним законима задире у њихову искључиву Уставом утврђену надлежност да самостално одлучују о избору судија, односно јавних тужилаца;
- Да ли ће, уколико сматрају да им се појединим одредбама донетих закона задире у надлежност, као Уставом утврђени независни, односно самостални државни органи чија је уставна надлежност непосредно погођена овим законским решењима, покренути поступак за оцену уставности тих одредаба наведених закона пред Уставним судом, у складу са чланом 168. Устава.

Друштво судија Србије наглашава да:

- ово питање превазилази питање организације обуке будућих судија и јавних тужилаца, јер се тиче уставног положаја правосудних савета, поделе власти и гаранција независности судске власти и самосталности јавног тужилаштва
- не тражи од правосудних савета да прихвате јединствен став који су о оваквом решењу засебно исказали како ово [струковно удружење](#), тако и Врховни суд, ранији сазиви Високог савета судства (2018. и 2025), Уставни суд, значајан део професуре, између осталих, већ да, у оквиру своје уставне одговорности, самостално оцене да ли нова законска решења задиру у њихове Уставом утврђене надлежности и да о томе обавесте стручну и ширу јавност.